

Thesis Title	The Impact of Economic Land Concessions on the Local Livelihoods of Forest Communities In Kratie Province, Northeastern Cambodia	
Author	Mr. Touch Siphat	
Degree	Master of Arts (Sustainable Development)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Jamaree Chiengthong	Chairperson
	Prof. Dr. Yos Santasombat	Member

ABSTRACT

This study attempts to understand the impact of economic land concessions for agro-industrial production promoted by the government. This promotion heavily impacts on the locals' livelihoods and obstructs decentralized natural resource management, especially in natural forest resources. They also examined locals' response to such a development scheme. The study found that in regard to "economic growth", the state has very strong control over natural resources and people. Further, as a post-war nation, the state commits to developing its economy by gathering involvement from different stakeholders, including international donors, development agencies, NGOs, and local people in the development process. Yet privatization of natural resources such as land, forestry, fishery, mining and so forth can be also found in the Kingdom in favor of a globalizing economy.

After the first general election in 1993, the Cambodian government has been committed to reducing poverty by taking multiple approaches. In terms of economic liberalization, Cambodia has been integrated into the regional and global economies. This approach offers a good opportunity to international trade, resulting in an increased demand for resource utilities such as forest, land, water, fishery and mining. With high demand of these resources and lack of effective regulations and managerial mechanisms, the multiple users take an opportunity to exploit at a massive level. Yet land and forest resources, which are essentially important to the locals' livelihoods,

have been privatized for the purpose of large-scale agricultural development, known as economic land concessions for commercial tree plantations. The privatization of forestland too often does not have any local consultation on the negative impacts on local communities and natural environments, leading to spark conflicts between private companies and local people.

This study took place in O Tanoeng village, Kratie province, Northeastern Cambodia. To understand the context, documentary research was done, and various research methods were applied to gather primary data such as key informant interview, focus group, participant observation and household survey. The data were categorized and interpreted in the frame of the concepts of state power in natural resource management as enforcement, local community participation in resource management, and local's response as a livelihood strategy. The critical analysis was based on the interpretation of livelihood activities and the perspectives of the locals, and the local complexity.

Paddy rice fields, forest products and grasslands are the most important sources for the O Tanoeng villagers' livelihoods. The villagers attempted to set up a community forestry system in order to respond to declining natural resources in the community and to sustain their livelihoods. The idea of natural forest protection was initiated by the locals in the CDP and recognized by the local and provincial authorities. However, it was ignored by the central government. Yet the government granted the forestland sought as a community forest to the private company.

As farmland is most important for their life, it became the center of motivation to protest against the company. Although the farmlands were prevented from encroachment, the locals are not satisfied as they are concerned about the lack of land for their next generation and no space for raising cattle, and losing their natural resource-based livelihoods. Thus, they keep resisting through "silent actions" such as refusing to work for the company, secretly entering the concession area to hunt or collect forest products, and wishing that bad things happen to the company. In this sense, the locals not only reject participation in such a development scheme, but they also see this scheme as the biggest obstacle to their future lives. Besides seeing this scheme in a passive way, the locals consider that the government left them behind, and they are very much concerned with their future lives.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลกระทบของการสัมปทานที่ดินเศรษฐกิจต่อวิถีการดำรงชีวิต ท้องถิ่นของชุมชนในเขตป่า ในจังหวัดครอเจะ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กัมพูชา	
ผู้เขียน	นายทัช ศรีพัทธ์	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนอย่างยั่งยืน)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.จามะรี เชียงทอง	ประธานคณะกรรมการ
	ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้พยายามทำความเข้าใจถึงผลกระทบของการสัมปทานที่ดินเศรษฐกิจที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเพื่อการผลิตอุตสาหกรรมเกษตร การสนับสนุนนี้ได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อวิถีการดำรงชีวิตของท้องถิ่นและยังขัดขวางกระบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบไม่รวมศูนย์ (กระจายอำนาจ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งยังอธิบายแนวทางของการสนองตอบของท้องถิ่นต่อแผนการพัฒนาเหล่านี้อีกด้วย การศึกษาพบว่า ด้วยการมุ่งถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐจึงเข้มงวดอย่างมากเพื่อควบคุมทรัพยากรและประชาชน ต่อมา ในฐานะชาติหลังสงคราม รัฐผูกมัดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยการเข้ามาเกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแตกต่างหลากหลาย รวมทั้งแหล่งทุนนานาชาติ ตัวแทนด้านการพัฒนา องค์กรพัฒนาเอกชน คนท้องถิ่นในกระบวนการพัฒนา ดังนั้นกระบวนการแปลงทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นทรัพย์สินของเอกชน ทั้งที่ดิน ป่าไม้ การประมง เหมืองแร่ และอื่นๆ สามารถพบเห็นได้ในราชอาณาจักรด้วยแรงปรารถนาของเศรษฐกิจโลก

หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลกัมพูชาให้คำมั่นที่จะมุ่งลดปัญหาความยากจนของประชาชนลงด้วยวิธีการที่ซับซ้อน ในทอมของกระบวนการเศรษฐกิจเสรีนิยม กัมพูชาถูกผนวกเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค แนวทางนี้ได้เสนอโอกาสที่ดีต่อการค้าระหว่างประเทศในการเพิ่มอุปสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เช่น ป่าไม้ น้ำ ประมง และเหมืองแร่ สืบเนื่องด้วยความต้องการทรัพยากรอย่างสูง แต่ขาดกฎระเบียบที่มีประสิทธิภาพและกลไกด้านการจัดการ ทำให้ผู้ใช้ประโยชน์หลากหลายกักฉวยโอกาสขูดรีดทรัพยากรอย่างขนานใหญ่ ดังนั้นทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นกลับถูกแปลงให้เป็นทรัพย์สิน

ของเอกชนโดยมุ่งหวังการพัฒนาการเกษตรขนาดใหญ่ซึ่งเป็นที่รับรู้กัน คือ การสัมปทานที่ดิน เศรษฐกิจเพื่อการปลูกต้นไม้แปลงขนาดใหญ่กระบวนการแปลงที่ดินป่าไม้ให้เป็นทรัพย์สินของ เอกชนบ่อยครั้งมักที่ไม่ได้ปรึกษาท้องถิ่นถึงผลกระทบด้านลบต่อชุมชนท้องถิ่นและสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติ อันเป็นเชื้อไฟนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มบริษัทเอกชนและชุมชนท้องถิ่น

งานศึกษานี้ดำเนินการศึกษา ณ หมู่บ้านโตนิง จังหวัดกรอเจ ในเขตภาคเหนือของ กัมพูชา เพื่อให้เข้าใจบริบท ดังนั้นงานศึกษานี้จึงใช้วิธีวิจัยหลายแบบเพื่อเก็บข้อมูลขั้นต้น อันได้แก่ การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล การอภิปรายกลุ่ม การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และ การสำรวจครัวเรือน ข้อมูลได้รับการจัดจำแนกหมวดหมู่และให้ความหมายในกรอบของมโนทัศน์ ของอำนาจรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในฐานะของการบังคับควบคุม การมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากร และการสนองตอบของท้องถิ่นในฐานะยุทธศาสตร์วิถีการ ดำรงชีวิต อีกทั้งการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ยังเป็นพื้นฐานของการตีความกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตและ มุมมองของท้องถิ่น และความซับซ้อนของท้องถิ่น

นาข้าว ผลผลจากป่า และทุ่งหญ้าเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญต่อวิถีการดำรงชีวิตของ ชาวบ้านโตนิง ชาวบ้านต่างพยายามจัดตั้งป่าชุมชนเพื่อที่จะสนองตอบต่อการลดน้อยถอยลงของ ทรัพยากรทางธรรมชาติในชุมชนและเพื่อยังคงวิถีการดำรงชีวิตของพวกเขาเอาไว้ต่อไป ท้องถิ่นได้ ริเริ่มความคิดเรื่องการปกป้องป่าไม้ขึ้น โดยการบรรจุเข้าไปในแผนพัฒนาชุมชน และองค์การ บริหารระดับจังหวัดเองก็ตระหนักและรับรู้ถึงความคิดนี้ แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลส่วนกลางกลับไม่ ตระหนักรับรู้หรือสนใจในความคิดเรื่องการปกป้องป่าที่ชุมชนริเริ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้นรัฐบาลจึง มอบแหล่งที่ดินป่าไม้ในฐานะป่าชุมชนของท้องถิ่นนี้ให้แก่บริษัทจีนแทน

ในเมื่อที่ทำกินคือความสำคัญสำหรับชีวิตของชาวบ้าน มันจึงกลายเป็นจุดศูนย์รวมของเหตุ จูงใจต่อการประท้วงต่อต้านบริษัท แม้ว่าที่ทำกินจะได้รับการกันออกแล้วก็ตาม ชาวบ้านก็ยังไม่ พอใจ เพราะเนื่องจากขาดแคลนที่ดินสำหรับคนรุ่นต่อไปและไม่มีที่ว่างพอสำหรับเลี้ยงวัว รวมทั้ง สูญเสียฐานทรัพยากรทางธรรมชาติของวิถีชีวิตไปด้วย ดังนั้นชาวบ้านจึงยังต่อต้านอย่างต่อเนื่อง ผ่าน “ปฏิบัติการแบบเงียบ” เช่น ปฏิเสธงานของบริษัท แอบเข้าไปในพื้นที่สัมปทานเพื่อล่าสัตว์ และเก็บหาผลผลิตจากป่า ปรารถนาให้เหตุการณ์ร้ายๆ อุบัติขึ้นแก่บริษัท ในแง่นี้ท้องถิ่นเองไม่เพียง ปฏิเสธการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาเท่านั้น แต่ชาวบ้านยังมองว่าโครงการนี้เป็นสิ่งกีด ขวางที่ใหญ่ที่สุดต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตของพวกเขา ยิ่งไปกว่านั้นในเมื่อโครงการถูกมองไป ในด้านลบต่อวิถีการดำรงชีวิต ท้องถิ่นจึงมองว่ารัฐบาลได้ละเลยทอดทิ้งพวกเขาไว้ข้างหลัง ทว่า ชาวบ้านก็ตระหนักถึงชีวิตในอนาคตของพวกเขาอย่างมาก